

TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ DİSİPLİN KANUNU

Kanun Numarası : 6413
Kanun Kabul Tarihi : 31/1/2013
Resmi Gazete Tarihi : 16/2/2013
Resmi Gazete Sayısı : 28561

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; Türk Silahlı Kuvvetlerinde etkin bir disiplin sisteminin tesisi, muhafazası ve idamesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) (Değişik: 2/1/2017-KHK-681/87 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/86 md.) Bu Kanun; askeri hâkimler hariç subaylar, astsubaylar, uzman erbaşlar, sözleşmeli erbaş ve erler, erbaş ve erler ile askeri öğrencileri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;
a) Amir: Kadro ve kuruluş yönünden bağlı olunan kimse ile amir olarak yetkilendirilmiş olan diğer kişileri,
b) Disiplinsizlik: Bu Kanuna göre disiplin cezası ile cezalandırılan fiil ve hâlleri,
c) Disiplin amiri: Bu Kanunla disiplin cezası vermeye yetkili kılınmış ilk amiri,
ç) Disiplin amirleri: Disiplin amiri ile üst disiplin amirlerini,
d) Disiplin cezası: Disiplinsizlik nedeniyle yetkili kişi veya kurullar tarafından verilen ve bu Kanunda gösterilmiş olan yaptırımları,
e) Disiplin soruşturması: Disiplinsizlik yapan personel hakkında karar vermek amacıyla disiplin amirleri tarafından yapılan veya yaptırılan araştırma ve incelemeyi,
f) Tahkikat: Disiplin cezasının belirlenmesi de dâhil olmak üzere, disiplin kuruluna sevk edilen personel hakkında yapılan tüm faaliyetleri,
g) (Değişik: 1/2/2018-7070/58 md.) Üst disiplin amirleri: Disiplin amirinin kadro ve kuruluş yönünden bağlı bulunduğu ve disiplin cezası verilecek personelden makam yahut rütbe veya kıdemce büyük olan yetkili sıralı tüm amirleri, ^[*] ifade eder.
(2) Bu Kanunda tanımlanmamış kavram ve terimler için, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki tanımlar esas alınır.

[] 1/2/2018 tarih ve 7070 sayılı Kanunun 58 nci maddesiyle bu bentte yer alan “rütbe” ibaresi “makam yahut rütbe” şeklinde değiştirilmiştir.*

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Disiplinsizliğin oluşması ve disiplin cezalarının niteliği

MADDE 4 – (1) Disiplinsizlik; bu Kanunda ayrıca hüküm bulunmayan hâllerde, kasten veya taksirle işlenebilir.
(2) Aynı fiil nedeniyle bu Kanunda yazılı disiplin cezalarından birden fazlası verilemez.
(3) Bir fiilin birden fazla disiplinsizlik teşkil etmesi hâlinde ağır olan disiplin cezası verilir.
(4) Bir fiilin diğer kanunlar kapsamında idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.
(5) İlave hizmet ve görev yükümlülüğü sonucunu doğuran disiplin cezaları kapsamında, kamu veya hizmet yararına olmayan keyfi görevler verilemez.

Disiplin soruşturması veya tahkikatın adli soruşturma veya kovuşturmadan bağımsızlığı

MADDE 5 – (1) Herhangi bir fiilden dolayı ilgili hakkında yapılan adli soruşturma veya kovuşturma, aynı fiilden dolayı ayrıca disiplin soruşturması ve tahkikat yapılmasını, disiplin cezası verilmesini ve bu cezanın yerine getirilmesini engellemez.

Takdir hakkının kullanımı

MADDE 6 – (1) Bu Kanunla disiplin cezası vermeye yetkilendirilmiş kişi ve kurullar, disiplin cezası uygulanması ile ilgili takdir haklarını ölçülü, adaletli ve hakkaniyetli bir şekilde kullanırlar.

(2) Takdir hakkı mutlaka gerekçeli olarak kullanılır.

(3) Takdir hakkı kullanılırken;

a) Disiplinsizliğin işleniş biçimi,

b) Disiplinsizliğin işlendiği zaman ve yer,

c) Disiplinsizliğin askeri hizmete olumsuz etkisinin ağırlığı,

ç) Meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığı,

d) Disiplinsizlik yapan personelin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığı,

e) Disiplinsizlik yapan personelin daha önceki disiplin durumu,

f) Disiplinsizlik yapan personelin samimi ikrarı ve gösterdiği pişmanlık,

gibi hususlar göz önüne alınır.

(4) İtiraz üzerine yetkili makamlar tarafından verilen kararlar hariç olmak üzere, hiçbir idari makam tarafından, disiplin cezası ile ilgili takdir hakkının kaldırılması sonucunu doğuran bir karar verilemez veya uygulama yapılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Disiplin Amirlerinin Görev ve Yetkileri

Disiplin soruşturması ve yetkiler

MADDE 7 – (1) Maiyetinden birinin disiplinsizlik teşkil edebilecek bir fiilini veya mesleğe aykırı tutum ve davranışını herhangi bir şekilde öğrenen disiplin amirleri, olayın araştırılması gerektiğine kanaat getirirse, yazılı olarak görevlendireceği soruşturmacılar vasıtasıyla ya da şahsen disiplin soruşturması yapar.

(2) Disiplin soruşturmacısı olarak tek bir kişi görevlendirilebileceği gibi en az üç kişiden oluşan bir heyet de görevlendirilebilir.

(3) Disiplin soruşturması, Genelkurmay Başkanınca gerek görülmesi hâlinde, Genelkurmay Başkanlığı bünyesinde bu amaçla kurulmuş birimde görevli personel eliyle de yürütülebilir.

(4) (**Ek: 2/1/2017-KHK-681/88 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/87 md.**) Milli Savunma Bakanınca gerek görülmesi halinde Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca da disiplin soruşturması yürütülebilir. ^[*]

(5) Heyet başkanı hariç olmak üzere gerek görülmesi hâlinde, hakkında disiplin soruşturması yapılacak kişiden rütbe veya kıdemce daha aşağıda heyet üyeleri görevlendirilebilir.

(6) Disiplin soruşturmacıları ve heyeti, kendilerini görevlendiren disiplin amiri adına; disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, savunma alma, tanık dinleme, bilirkişi görevlendirme, keşif yapma, hâkim veya savcı kararı gerektirmeyen durumlarda kriminal inceleme yaptırma da dâhil olmak üzere her türlü inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.

[*] 2/1/2017 tarihli ve 681 KHK'nin 88 inci maddesiyle üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere dördüncü fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 87 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Disiplin amirinin disiplin cezası verme yetkisi

MADDE 8 – (1) Disiplinsizliği tespit edilen personele disiplin amiri tarafından bu Kanundaki esaslara uygun olarak disiplin cezası verilir.

(2) Bu Kanunda belirlenmiş olan disiplinsizliklere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara, eylemleri adli veya askeri suç teşkil etse dahi aynı neviden disiplin cezaları verilebilir.

(3) Disiplin amiri olabilmek için;

a) Amir konumunda olunması,

b) Disiplin cezası verilecek personelden rütbe veya kıdemce büyük olunması,
c) Disiplin cezası verilecek kişinin subay, astsubay (...) [1] ve uzman erbaş statüsünde olması hâlinde, ilgili mevzuata göre bu personele sicil verme yetkisinin bulunması, [1]
gerekir.

(4) Disiplin amirlerinin verebilecekleri cezalar ekli (1) sayılı çizelgede gösterilmiştir.

(5) Daha üst rütbeli bir kadroya vekâleten atanan veya görevlendirilenler, vekâlet ettikleri kadroda gösterilen rütbenin sahip olduğu disiplin cezasına ilişkin yetkileri kullanır.

(6) Disiplin cezasının tebliğinden önce disiplinsizlik yapan personelin disiplin amiri değişmiş ise, disiplin cezası verme yetki ve sorumluluğu yeni disiplin amirine geçer.

(7) Disiplin cezası verme yetkisi bulunmayan amirler, kendilerine bağlı personelin disiplinsizlikleri hakkında disiplin amirine başvurabilir.

(8) (Ek: 22/1/2015-6586/100 md.) Amir değişikliğini meydana getiren; bir aydan fazla süreli kurs ile bir aydan fazla üç aydan az süreli geçici görevlendirmelerde disiplin amiri olabilmek için üçüncü fıkranın (c) bendinde düzenlenen sicil verme yetkisinin bulunması şartı aranmaz.

(9) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/73 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/59 md.) 31/7/1970 tarihli ve 1325 sayılı Millî Savunma Bakanlığı Görev ve Teşkilâtı Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde sayılan makamlara atananlardan; anılan maddenin dokuzuncu fıkrasındakiler rütbe karşılıkları, Özel Kalem Müdürü, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri ile taşra teşkilatındaki makam sahipleri albaylar, şube müdürleri ise yarbaylar gibi, bu Kanuna tabi personele disiplin veya üst disiplin amiri olarak ek-1 sayılı çizelgede gösterilen cezaları verebilirler.

[*] 2/1/2017 tarihli ve 681 KHK'nin 89 uncu maddesiyle bu bentte yer alan “, uzman jandarma” ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 88 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Üst disiplin amirlerinin disiplin cezası verebileceği hâller

MADDE 9 – (1) Bu Kanunda belirlenmiş istisnalar hariç, aşağıdaki hâllerde disiplin soruşturması yapma ve disiplin cezası verme görev ve yetkisi üst disiplin amirleri tarafından da kullanılabilir:

a) Disiplinsizlik, daha ağır bir disiplin cezası verilmesi amacıyla kendisine iletilmiş veya kendisi tarafından buna gerek görülüşse

b) Disiplinsizliğe bizzat şahit olmuşsa

c) Disiplinsizlik, resmî saygınlığına ve makamına karşı işlenmişse

ç) Disiplinsizlik, emri altında bulunan çeşitli kıta, karargâh ve kurumlara bağlı birden fazla kişi tarafından işlenmişse

d) Bu Kanuna göre cezalandırılması zorunlu olan bir disiplinsizlik, bilinmesine rağmen kendinden önceki disiplin amirleri tarafından cezasız bırakılmışsa

(2) Birinci fıkra kapsamındaki yetkilerin üst disiplin amirlerince kullanılmaması durumunda, disiplin cezası verme görev ve yetkisi disiplin amiri tarafından kullanılır.

Disiplin amirlerinin ikaz ve disiplin eğitimine alma yetkisi

MADDE 10 – (1) Amirlerin; maiyetine hatalarını göstermesi, maiyetini eleştirmesi, sözlü veya yazılı olarak ikazı disiplin cezası sayılmaz.

(2) Disiplin amirleri, disiplin yönünden eğitilmesine ve ıslah edilmesine katkı sağlamak amacıyla maiyetine ilave görev ve sorumluluklar verebilir. Verilecek görev ve sorumluluklar; işlenen fiilin niteliğine, personelin statüsüne, rütbesine ve makamına uygun ve ölçülü olur. Bu kapsamda verilen görevler hizmete yönelik emir olarak kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Subay, Astsubay (...) [1] ve Uzman Erbaşlar ile Sözleşmeli Erbaş ve Erler Hakkında Uygulanacak Cezalar ve Cezalandırmayı Gerektiren Disiplinsizlikler [1]

[*] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 90 inci maddesiyle Dördüncü Bölüm başlığında yer alan “, Uzman Jandarma” ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 89 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Disiplin cezaları [1]

MADDE 11 – (1) Subay, astsubay (...) [1] ve uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erler hakkında verilebilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre aşağıda belirtilmiştir: [1]

- a) Uyarma
- b) Kınama
- c) Hizmete kısmi süreli devam
- ç) Aylıktan kesme
- d) Hizmet yerini terk etmeme
- e) Oda hapsi
- f) Silahlı Kuvvetlerden ayırma

(2) Uyarma, kınama, hizmete kısmi süreli devam ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; hizmet yerini terk etmeme ve oda hapsi cezaları disiplin kurulları ve disiplin amirleri tarafından; Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası yüksek disiplin kurulları tarafından verilir.

[*] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle 11 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan " uzman jandarma" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 89 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Disiplin cezalarının yerine getirilme şekilleri

MADDE 12 – (1) Uyarma cezası; personele, görevinin icrasında veya hâl ve hareketlerinde daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

(2) Kınama cezası; personele, görevinin icrasında veya hâl ve hareketlerinde kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

(3) Hizmete kısmi süreli devam cezası; disiplin cezası verilen personele mesai sonrasında günde üç saati ve her hâlde saat 24.00'ü geçmeyecek şekilde, kadro görevinde veya kadro görevi dışında statüsüne uygun askeri hizmetlerin yaptırılmasıdır. Ceza, tatil günleri dışında yerine getirilir ve cezanın yerine getirilmesi esnasında personel hizmette sayılır. Cezanın yerine getirilme şekline ilişkin hususlar, cezayı veren disiplin amiri tarafından ilgiliye tebliğ edilir.

(4) Aylıktan kesme cezası; disiplin cezası verilen personelin, sosyal güvenlik mevzuatına göre hesaplanan prime esas kazanç tutarından ekli (1) sayılı çizelgede belirtilen oranlarda kesinti yapılmasıdır. Ceza, aylığı tahakkuk ettiren birimce personelin aylığından kesilmek suretiyle yerine getirilir. Aylıktan kesme tam lira üzerinden yapılır ve kuruşlar dikkate alınmaz.

(5) Hizmet yerini terk etmeme cezası; personelin mesai bitiminden sonra görev yaptığı yerden ayrılmayıp resmî daire, kışla, eğitim alanları ile sair yerlerdeki hizmetine devam etmesidir. Bu ceza disiplin amirleri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye göre; disiplin kurulları tarafından dört ila on güne kadar verilebilir. Ceza verilen personel için uygun bir yatma yeri tahsis edilir. Tatil günlerinde cezanın yerine getirilmesine ara verilir. Cezanın yerine getirilmesi sırasında, hizmete ilişkin hâller hariç, günde toplam bir saati geçmemek üzere ziyaretçi kabul edilebilir.

(6) Oda hapsi cezası; bu amaçla tahsis edilecek hapis odasında yerine getirilir. Hapis odalarının kapısında nöbetçi bulundurulur. Oda hapsi cezası alan personel, cezanın yerine getirilmesi süresince emir veremez ve genel hizmet yapamaz. Ceza;

a) Seferberlik ve savaş zamanında;

1) Bu Kanunda belirlenmiş tüm disiplinsizlik hâllerinde disiplin amirleri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye göre verilebilir.

2) Bu Kanuna göre hizmet yerini terk etmeme cezası ile cezalandırılmayı gerektiren disiplinsizlik hâllerinde, disiplin kurulları tarafından on günden otuz güne kadar verilebilir.

b) Barış zamanında; Türk karasuları dışında bulunan gemilerde görev yapan personele, sadece buralarda bulunduğu süre içinde işledikleri ve hizmet yerini terk etmeme cezası ile cezalandırılmayı gerektiren disiplinsizlikler için gemi komutanı tarafından, 14 üncü maddede belirlenmiş esaslar çerçevesinde verilebilir.

Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası

MADDE 13 – (1) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası, personelin tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişığının kesilmesi veya durumuna göre sözleşmesinin feshedilmesi sonucunu doğurur. Bu cezayı alanlar, seferberlik ve savaş hâlleri haricinde Türk Silahlı Kuvvetlerinde herhangi bir şekilde görev alamazlar. **(Ek cümle: 20/11/2017-KHK-696/114 md.)** Yükümlülük veya sözleşme süresi sona ermeden Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası alan personel, kalan yükümlülük veya sözleşme süresince Milli Savunma Bakanlığı ve/veya Türk Silahlı Kuvvetleri nam ve hesabına verilen eğitimler, kurslar ve seminerler sonucunda elde ettikleri diploma, sertifika, uzmanlık belgesi, kurs bitirme belgesini kullanamazlar ve bunlara bağlı olarak herhangi bir meslek icra edemezler. **(Ek cümle: 1/2/2018-7073/90 md.)** Yükümlülük veya sözleşme süresi sona ermeden Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası alan personel, kalan

yükümlülük veya sözleşme süresince Milli Savunma Bakanlığı ve/veya Türk Silahlı Kuvvetleri nam ve hesabına verilen eğitimler, kurslar ve seminerler sonucunda elde ettikleri diploma, sertifika, uzmanlık belgesi, kurs bitirme belgesini kullanamazlar ve bunlara bağlı olarak herhangi bir meslek icra edemezler.

(2) (**Değişik: 2/1/2017-KHK-681/91 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/90 md.**) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası; Milli Savunma Bakanlığı ve kuvvet komutanlıklarında oluşturulacak yüksek disiplin kurulları tarafından verilir. Kararlar, ilgisine göre Milli Savunma Bakanı veya ilgili kuvvet komutanı onayı ile yerine getirilir. General ve amiraller hakkında ise Genelkurmay Başkanlığında teşkil edilecek yüksek disiplin kurulu tarafından verilir ve yerine getirilir.

(3) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası; disiplin amirlerinden en az ikisinin teklifi üzerine yüksek disiplin kurulları tarafından verilebileceği gibi, eldeki bilgi ve belgelere göre yüksek disiplin kurulları tarafından resen de verilebilir. Genelkurmay Başkanı veya Milli Savunma Bakanının eldeki bilgi ve belgelere ya da gerekli görmesi üzerine yaptırdığı disiplin soruşturması sonucuna göre hakkında bu cezanın verilmesine kanaat getirdiği personelin dosyaları bir karar verilmek üzere doğrudan yetkili yüksek disiplin kuruluna sevk edilir. ^[1]

(4) (**Değişik: 2/1/2017-KHK-681/91 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7073/90 md.**) Kuvvet komutanlıklarında teşkil edilecek yüksek disiplin kurulları; kurmay başkanının başkanlığında personel, istihbarat, harekât, lojistik ve genel plan ve prensipler başkanları, tayin dairesi başkanı, hukuk hizmetleri başkanı veya hukuk müşaviri ile yüksek disiplin kurulu işlemlerinin yürütülmesinden sorumlu şube müdüründen oluşur. Genelkurmay Başkanlığı Yüksek Disiplin Kurulu; Genelkurmay Başkanının başkanlığında kuvvet komutanları ile Genelkurmay İkinci Başkanı, Genelkurmay Personel Başkanı ve Genelkurmay Hukuk Hizmetleri Başkanından oluşur. Milli Savunma Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında görevli personel hakkında karar vermek üzere teşkil edilecek Milli Savunma Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu; Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında personel ve hukuk hizmetlerinden sorumlu müsteşar yardımcıları ile Personel Genel Müdürü ve Hukuk Müşavirinden oluşur. Yüksek disiplin kurullarında kararlar oy çokluğu ile alınır. Oylar dağılırsa, hakkında tahkikat yapılanın en çok aleyhinde olan oy, çoğunluk elde edilinceye kadar kendisine daha yakın olan oya tabi olur.

(5) Yüksek disiplin kurulları; gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili birlik, kurum ve karargâhlardan bilgi almaya, hâkim veya savcı kararı gerektirmeyen durumlarda kriminal inceleme yaptırma da dâhil olmak üzere her türlü inceleme yaptırmaya, tanık ve bilirkişi dinlemeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.

(6) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezasının verilmesine ilişkin sürecin; disiplin amirlerinin teklifi ile başlatılması hâlinde süreci başlatan disiplin amiri tarafından, diğer durumlarda ise yetkili komutanlıklar vasıtası ile yüksek disiplin kurulları tarafından hakkında karar verilecek personelin savunması alınır. Yazılı savunma haricinde, yüksek disiplin kurulu tarafından gerek görülmesi veya personelin talepte bulunması hâlinde personel sözlü olarak da ifade vermeye çağrılabilir. Fırar ve izin tecavüzü gibi ilgilinin bulunamaması nedeniyle savunma almayı imkânsız hâle getiren zorunlu hâller (...) ^[2] gereğince verilecek Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezasında savunma alınmaz. ^[2]

(7) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası alan yedek subaylar, ilgili kanunlara göre belirlenen kalan askerlik hizmetlerini er rütbesi ile tamamlarlar.

(8) Türk Silahlı Kuvvetlerinde sözleşmeli statü ile görev yapan personelin sözleşmelerinin feshine ilişkin özel kanunlarındaki hükümler ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayırma ve çıkarmaya ilişkin diğer kanunlarda düzenlenmiş hükümler saklıdır.

[1] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 91 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Genelkurmay Başkanının" ibaresi "Genelkurmay Başkanı veya Milli Savunma Bakanının" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 90 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[2] 27/3/2014 tarihli ve 28954 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/46, K.: 2013/140 sayılı Kararı ile bu fıkranın son cümlesinde yer alan "...ile 21 inci madde..." ibaresi iptal edilmiştir.

Cezanın ağırlaştırılması ve disiplin amirlerinin takdir hakkı

MADDE 14 – (1) Disiplinsizliğin işlendiği tarihten geriye doğru; iki yıl içinde aynı disiplinsizlikten dolayı disiplin cezası alınmış olması veya bir yıl içinde aynı derece cezayı gerektiren başka disiplinsizliklerden dolayı iki defa ceza alınmış olması hâllerinde, Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası hariç, bir derece ağır ceza verilir.

(2) Disiplin amirleri, personelin; olumlu hizmet, sicil ve disiplin safahatı ile eylemin niteliğini göz önüne alarak bir derece hafif ceza uygulayabilir.

(3) Disiplin amirleri, uyarma, kınama ve hizmete kısmi süreli devam cezalarını gerektiren disiplinsizliklerinden dolayı personeline disiplin cezası vermeyebilir.

(4) Maiyetinden birinin hizmet yerini terk etmeme cezasını gerektiren disiplinsizliğini tespit eden disiplin amiri; yetkisi dâhilinde disiplin cezası verebileceği gibi, hizmet, sicil ve disiplin safahatı ile eylemin niteliğini göz önüne alarak bu personeli disiplin kuruluna da sevk edebilir.

(5) Barış zamanında, Türk karasuları dışındaki gemilerde hizmet yerini terk etmeme cezası gerektiren bir disiplinsizlik yapan personele, eylemin niteliği ve disipline olan olumsuz tesiri göz önüne alınarak gemi komutanı tarafından hizmet yerini terk etmeme cezası yerine ekli (1) sayılı çizelgeye uygun olarak oda hapsi cezası verilebilir. Verilen bu cezanın karasuları dışında yerine getirilemeyen kısmı hizmet yerini terk etmeme cezası olarak yerine getirilir.

Uyarma cezasını gerektiren disiplinsizlikler

MADDE 15 – (1) Uyarma cezasını gerektiren disiplinsizlikler şunlardır:

a) Emri mütalaa etmek: Usulüne uygun olarak kendisine verilmiş olan bir emir üzerine; emrin uygun olmadığı, yanlış verildiği, yapılamayacağı ve benzeri şekillerde amirini alenen eleştirmek veya amire karşı itirazda bulunmaktır. Amir tarafından karar verilene kadar astın fikrini savunması veya emrin kanunsuz olduğu hususundaki kanaatini belirtmek için amire yaptığı itiraz, bunları yaparken oluşabilecek diğer disiplinsizlikler saklı kalmak kaydıyla bu kapsamda disiplinsizlik teşkil etmez.

b) Görevde kayıtsızlık: Görevdeyken, yetkili makamlar tarafından izin verilen durumlar haricinde görevle veya askeri hizmetle ilgisi olmayan işlerle uğraşmaktır.

c) Hizmet dışındayken amir veya üste saygısızlık: Hizmet dışında, bilinen ve tanınan amir veya üstlere karşı saygısızlık teşkil edebilecek fiillerde bulunmaktır.

ç) Mesai çizelgesine uymamak: Özürsüz veya izinsiz olarak, mesaiye geç gelmek veya erken ayrılmak veya günlük mesai çizelgesine riayet etmemektir.

d) Kılık ve kıyafeti bozuk olmak: Kılık ve kıyafet ile ilgili olarak nizamlarda ve önceden belirlenmiş kurallara riayet etmemektir.

e) Usulsüz müracaat veya şikâyetle bulunmak: Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılan müracaatlar hariç olmak üzere, kanun ve nizamlarla belirlenmiş usul ve kurallara riayet etmeden yazılı, sözlü veya elektronik olarak müracaat veya şikâyetle bulunmaktır.

f) İsraf etmek: Yetkili makamlarca belirlenmiş tasarruf tedbirlerine riayet etmemek veya kullanımına sunulan kamu kaynağının harcanmasında gösterilmesi gereken makul seviyedeki özeni göstermemektir.

g) Saygısız davranmak: Aynı rütbe veya kıdemde bulunulan ya da amir veya maiyet ilişkisi içinde olunmayan kişilere söz ve hareketlerle sataşmak veya kötü muamelede bulunmaktır.

ğ) Başkalarını kötülemek: Amirleri, üstleri veya çalışma arkadaşları hakkında ve onların bulunmadığı ortamlarda, onların işlem, eylem ve kişilikleri hakkında kötüleyici veya konuştuğu kişilerde kötü intiba yaratacak tarzda olumsuz sözler söylemektir.

h) Askeri nezaket kurallarına uymamak: Nizamlarla belirlenmiş olan askeri görgü, protokol ve davranış kurallarına aykırı bir biçimde tavır ve davranışlarda bulunmaktır.

ı) Hizmet haricinde yalan söylemek: Amir veya üstü tarafından denetim ve gözetim sorumluluğu kapsamında sorulan sorulara kasten doğru yanıt vermemektir.

i) Selamlama yapmamak: Selamlama ile ilgili olarak nizamlarla belirlenmiş kurallara riayet etmemektir.

j) Zamana riayet etmemek: Belirli zamanda yapılması gereken faaliyetlerde özürsüz olarak geç kalmaktır.

k) Mesai dışında aşırı alkol kullanımı: Mesai dışında sivil veya üniformalı olarak aşırı alkol alarak kişisel veya kurumsal imaj kaybı oluşturacak olumsuz davranışlarda bulunmaktır.

l) Görev dönüşü tekmil vermemek: Verilmiş bir emrin icrası veya sonuçları hakkında emri verene bilgi vererek müteakip emirlerini almamaktır.

m) Kişisel ve çevre temizliğine dikkat etmemek: Askeri hizmet esnasında belirlenmiş olan kişisel veya çevre temizliği ile ilgili kurallara riayet etmemektir.

n) Kendini geliştirmede yetersiz kalmak: Görevini etkin olarak yapabilmesini sağlayacak bilgi ve görgünün kazanılmasında göstermesi gereken gayreti göstermemektir.

Kınama cezasını gerektiren disiplinsizlikler

MADDE 16 – (1) Kınama cezasını gerektiren disiplinsizlikler şunlardır:

a) Amir veya üste nezaketsizlik: Hizmette veya hizmete ilişkin hâllerde amir veya üste karşı saygısızlık teşkil edecek nitelikte olmayan ancak askeri nezaket, protokol ve terbiye kurallarına

aykırılık teşkil eden fiillerde bulunmaktır. Askeri nezaket, protokol ve terbiye kurallarının astlara veya maiyete önceden ilan veya tebliğ olunması veya bu disiplinsizliği yapan kişinin makam ve rütbesi itibarıyla bu kuralları biliyor olması gerektiğinin objektif olarak kabul görmesi hâlinde disiplin cezası verilebilir.

b) Meslek etiğine aykırı davranışta bulunmak: Önceden ilan veya tebliğ edilmiş olan mesleki etik davranış kurallarına aykırı şekilde tavır ve davranışlarda bulunmaktır.

c) Küfürlü konuşmak: Aynı rütbe veya kıdemdeki arkadaşlarına veya astlarına karşı, terbiye ve adaba uygun olmayan sözlerle konuşmaktır.

ç) Askeri silsileyi bozarak hareket etmek: Müsaade edilmediği hâlde veya durumun gerektirdiği hâller haricinde, herhangi bir talebini askeri silsileye riayet etmeyerek doğrudan daha üst amirlerine iletmektir.

d) Uygun olmayan hitaplarda bulunmak: Çevresindekilere; nizamlar, emirler ve askeri teamüller ile belirlenmiş olan hitap şekilleri haricinde hitaplarda bulunmaktır.

e) Sorumluluktan kaçmak: Kanun ve nizamlar ile kendisine tevdi edilmiş görevlerin gerektirdiği sorumluluğu üstlenmekten imtina ettiğini gösterecek tavır ve davranışlarda bulunmaktır.

f) Askeri eşyayı uygun kullanmamak: Hizmete tahsisli bir askeri eşyayı düzgün ve talimatlara uygun kullanmayarak onun zarar görmesine veya aşırı yıpranmasına sebebiyet vermektir.

g) Sağlığın korunması kurallarına uymamak: Sağlığın korunması veya salgın ve bulaşıcı hastalıkların önlenmesi için yetkili makamlarca yürürlüğe konulmuş tedbirlere uymamak veya hizmet verdiği ortamdaki kişilerin sağlığını tehlikeye düşürecek fiillerde bulunmaktır.

Hizmete kısmi süreli devam cezasını gerektiren disiplinsizlikler

MADDE 17 – (1) Hizmete kısmi süreli devam cezasını gerektiren disiplinsizlikler şunlardır:

a) Üste saygısızlık: Hizmette veya hizmete ilişkin hâllerde üste gösterilmesi gereken saygıyı kasıtlı olarak göstermemek veya yetkili olduğu durumlarda üstün yapmış olduğu ikaz, tenkit veya muahezeyi saygı ile kabul edip dinlememektir.

b) Görev yerini izinsiz terk etmek: KITASından veya görev yerinden yirmi dört saati geçmeyecek şekilde kaçmak veya kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın mesaiye bir tam mesai günü gelmemektir.

c) Temaruz: Bazı isteklerini yerine getirmek, kişisel bir menfaat sağlamak, görev veya sorumluluktan kaçmak gibi amaçlarla hastalığını abartmak veya olmadığı hâlde bir rahatsızlığı varmış gibi göstererek sağlık kuruluşlarına sevkini sağlamak suretiyle günlük mesainin bir kısmına katılmamaktır.

ç) Uygunsuz davranışlarda bulunmak: Türk Silahlı Kuvvetlerine ve temsil ettiği makam, rütbe veya statünün onur ve vakarına uygun olmayan fiillerde bulunmaktır.

d) Ketum davranmamak: Görevi ile ilgili gizli olmayan ancak açıklanmaması gereken bir bilgiyi yetkisiz kişilerin öğrenebileceği bir şekilde açıklamaktır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren disiplinsizlikler

MADDE 18 – (1) Aylıktan kesme cezasını gerektiren disiplinsizlikler şunlardır:

a) Amire saygısızlık: Hizmette veya hizmete ilişkin hâllerde amire gösterilmesi gereken saygıyı kasıtlı olarak göstermemek veya amirin yapmış olduğu ikaz, tenkit veya muahezeyi saygı ile kabul etmemektir.

b) Yalan söylemek: Askeri hizmete ilişkin veya görevle ilgili konu ve durumlarda amirlere veya bilgi vermekle yükümlü olduğu kişi ve makamlara kasıtlı olarak gerçeğe aykırı ve yanlış beyanda bulunmaktır.

c) Hizmetle ilgisi olmayan emir vermek: Maiyetine hizmetle ilgisi olmayan emir vermektir.

ç) Maiyetinin gözetiminde ihmal göstermek: Astlarının ve emri altındakilerin denetim, kontrol ve gözetiminde ihmal göstermektir.

d) Ayrımcılık yapmak: Görevdeyken dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yaparak işlem tesis etmek ve bu suretle görev yerinde huzursuzluğa neden olmaktır.

e) Yasak edilen yerlere girmek: Resmî üniforma ile genelev, kumarhane, meyhane, bar ve benzeri yerler ile girilmesi garnizon komutanlıklarınca yasaklanmış diğer yerlere girmektir.

f) Kayırma talep etmek: Özlük hakları ile ilgili ya da başka bir kişisel menfaat temini için başkalarını aracı koyup, öncelik ve ayrıcalık talep etmektir.

g) Maiyetinden hediye kabul etmek: Maiyetinde çalışan personel tarafından verilen ve makul bir seviyenin üstünde maddi değeri olan bir hediyeyi kişisel menfaat elde etmek amacıyla kabul etmektir.

ğ) Hizmetteyken siyasi içerikli konuşmak: Mesai içerisinde veya hizmete ilişkin durumlarda siyasi içerikli konuşmalar yapmaktır.

h) Yasaklanmış faaliyetlere katılmak: Yetkili makamlarca yasaklanmış olan toplantı, gösteri, yürüyüş ve benzeri faaliyetlere iştirak etmektir.

ı) İzinsiz olarak garnizonu terk etmek: İzinli olmadığı hâlde görev yaptığı garnizon hudutlarını terk etmektir.

i) Ulaşım güvenliğini ihlal etmek: İzin, istirahat, hava değişimi, terhis ve benzeri nedenlerle görev yerine gidiş ve dönüşlerde terörle mücadele kapsamında emredilen yol güzergâhının dışına çıkmak, belirlenen günler dışında seyahat etmek veya yapılan planlamaya aykırı seyahat etmektir.

Hizmet yerini terk etmeme cezasını gerektiren disiplinsizlikler

MADDE 19 – (1) Hizmet yerini terk etmeme cezasını gerektiren disiplinsizlikler şunlardır:

a) Emre itaatsizlik: Kasıtlı olarak hizmete ilişkin bir emri tam yapmamak ya da değiştirerek veya sınırını aşmak suretiyle yapmaktır.

b) Kısa süreli kaçmak: Kıtasından veya görev yerinden yedi günü aşmayacak ve bu süre içinde kendiliğinden gelecek şekilde kaçmak veya mesaiye gitmemektir.

c) İzin süresini geçirmek: İzin, istirahat veya hava değişimi süresini yasal veya kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın altı günü aşmayacak ve bu süre içinde kendiliğinden gelecek şekilde geçirmektir.

ç) Hizmette mahsus eşyaya zarar vermek: Harp malzemesini veya hizmete tahsis edilmiş bir askeri eşyayı; kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu kaybetmek veya hasara uğramasına sebebiyet vermektir.

d) Hediye istemek veya borç almak: Maiyetinden veya astlarından hediye istemek veya her ne şekilde olursa olsun borç almaktır.

e) Maiyetinin disiplinsizliği hakkında soruşturma yapmamak: Maiyeti tarafından işlenen bir disiplinsizliği öğrenmesine rağmen ceza vermeme takdir yetkisinin bulunduğu hâller dışında kasten disiplin soruşturması yapmayarak disiplinsizliği örtbas etmektir.

f) Asta kötü muamele yapmak: Astına, askeri usul ve kurallar dışında kötü davranmak, eziyet amacıyla hizmetini lüzumsuz yere güçleştirmek veya başkaları tarafından kötü muamelede bulunulmasına müsamaha göstermektir.

g) Nöbet talimatına aykırı hareket etmek: Maddi bir zarar doğmasına sebebiyet vermeyecek şekilde, ilgili mevzuat kapsamındaki nöbet görevlerini yaparken, nöbet yerini terk etmek veya belirlenmiş ve tebliğ edilmiş olan nöbet talimatındaki kurallara aykırı hareket etmektir.

ğ) Hoşnutsuzluk yaratmak: Çalıştığı mesai ortamında söz veya fiilleri ile hizmetin yerine getirilmesini olumsuz yönde etkilemektir.

h) Tahrik: Asker kişileri, amirlerine veya üstlerine karşı itaatsizliğe, saygısızlığa, mukavemet göstermeye veya müessir fiil işlemeye tahrik veya teşvik etmektir.

ı) Sarhoşluk: Tıbbi raporla ispatlanmak veya gizlenemeyecek derecede olmak şartıyla, göreve sarhoş gelmek veya görevdeyken alkollü içki içmektir.

i) Kumar oynamak: Askeri mahâl içinde kumar oynamaktır.

j) Yasak edilen malzemeyi bulundurmak: Kıta, karargâh ve kurumlarda ya da görev esnasında bulundurulması veya kullanılması emirle yasak edilen cep telefonu, bilgisayar, radyo, teyp, fotoğraf makinesi gibi görüntü, ses ve benzeri verileri ve bilgileri kaydeden, depolayan veya ileten her türlü cihaz ve aletler ile aksamalarını bulundurmak veya kullanmaktır.

k) İzinsiz üyelik: Meslek kuruluşları, dernek ve vakıf üyelikleri ile spor kulüplerinin faal üyeliklerine izin almaksızın girmektir.

l) Disiplin cezasının yerine getirilmesine karşı gelmek: Yetkili kişi veya organlar tarafından verilen disiplin cezalarının, idari yaptırımların veya disiplinsizlik nedeniyle verilen görev ve sorumlulukların gereğinin yerine getirilmesine karşı çıkmak ve bu kapsamda yapılması zorunlu olan görev ve yükümlülükleri tam olarak yerine getirmemektir.

m) Kavga etmek: Meşru savunmaya ilişkin şartlar saklı kalmak kaydıyla, askeri mahâl içerisinde, fiilen birisine vurmaktır.

Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezasını gerektiren disiplinsizlikler

MADDE 20 – (1) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezasını gerektiren disiplinsizlikler şunlardır:

a) Aşırı borçlanmak ve borçlarını ödeyememek: Nafaka, trafik kazası, doğal afet, personelin öngöremeyeceği şekilde ülke genelinde yaşanan olağanüstü ekonomik dalgalanmalar, ani devalüasyonlar, sağlık ve tedavi giderleri ile kefillik ve benzeri zorunluluk hâlleri hariç olmak üzere,

aşırı derecede borçlanmaya düşkün olmak ve bu borçlarını ödememeyi alışkanlık hâline getirmektir.

b) Ahlaki zayıflık: Görevine, sosyal ve aile yaşantısına zarar verecek derecede menfaatine, içkiye, kumara düşkün olmak veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin itibarını sarsacak şekilde yüz kızartıcı, utanç verici veya toplumun genel ahlak yapısına aykırı fiillerde bulunmaktır.

c) Hizmete engel davranışlarda bulunmak: Devletin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin itibarına zarar verecek nitelikte tutum ve davranışlarda veya ağır suç veya disiplinsizlik teşkil eden fiillerde bulunmaktır.

ç) Gizli bilgileri açıklamak: Yetkisi olmadığı hâlde, devletin güvenliği ile iç ve dış siyasi yararlarına ilişkin elde ettiği gizli bilgileri yetkisiz kişi ve kuruluşlara vermek, ulaştırmak veya açıklamaktır.

d) İdeolojik veya siyasi amaçlı faaliyetlere karışmak: Siyasi partilere girmek, ideolojik veya siyasi faaliyetlere karışmak, ideolojik veya siyasi amaçlarla disiplini bozucu tavır ve davranışlarda bulunmaktır.

e) Uzun süreli firar etmek: Geçerli bir mazereti olmaksızın kesintisiz olarak bir yıldan fazla süre ile izin süresini geçirmek veya firar hâlinde bulunmaktır.

f) Disiplinsizliği alışkanlık hâline getirmek: Disiplini bozucu tavır ve davranışlarda bulunmayı alışkanlık hâline getirmek veya aldığı disiplin cezalarına rağmen ıslah olmamaktır.

g) İffetsiz bir kimse ile evlenmek veya böyle bir kimse ile yaşamak: İffetsizliği anlaşılmış olan bir kimse ile bilerek evlenen veya evlilik bağına devam ettirmekte veya böyle bir kimseyi yanında bulundurmakta veya karı koca gibi herhangi bir kimse ile nikahsız olarak devamlı surette yaşamakta ısrar etmektir.

ğ) Gayri tabii mukarenette bulunmak: Bir kimseyle gayri tabii mukarenette bulunmak yahut bu fiili kendisine rızasıyla yaptırmaktır.

h) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/13 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/12 md.) Terör örgütleriyle ilişkisi olmak: Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmaktır.

Disiplin ceza puanına bağlı olarak ayırma cezası verilmesi

MADDE 21 – (1) (Değişik: 1/2/2017-KHK-681/92 md; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7073/91 md.) Aşağıda belirtilen durumlar disiplinsizliği alışkanlık hâline getirme olarak kabul edilir ve bu durumlarda sözleşmeli subay ve astsubaylar hariç subaylar ve astsubaylar hakkında ayırma cezası verilebilir.

a) En son alınan disiplin cezasının kesinleştiği tarihten geriye doğru son bir yıl içinde onsekiz disiplin cezası puanı veya en az iki farklı disiplin amirinden toplam oniki defa veya daha fazla disiplin cezası almak.

b) En son alınan disiplin cezasının kesinleştiği tarihten geriye doğru son beş yıl içinde otuzbeş disiplin cezası puanı veya en az iki farklı disiplin amirinden toplam yirmibeş defa veya daha fazla disiplin cezası almak.

(2) Birinci fıkra kapsamında ceza puanlarının hesaplanması ekli (2) sayılı çizelgeye göre yapılır.

(3) (Ek: 2/1/2017-KHK-681/92 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/91 md.) Disiplin ceza puanına bağlı olarak ayırma cezası verilmesi istemiyle gelen dosyaların incelenmesi sonucunda yüksek disiplin kurulunca, cezaların usulüne uygun verilmediğine veya ceza tayininde objektiflikten uzaklaşıldığına kanaat getirilirse verilen cezaların tamamının veya bir kısmının kaldırılmasına yahut personelin görev yerinin değiştirilmesine ve durumunun bir yıllık deneme süresi sonunda yeniden incelenmesine karar verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Askeri Öğrenciler Hakkında Uygulanacak Cezalar ve Cezalandırmayı Gerektiren Disiplinsizlikler

Askeri öğrenciler hakkında verilebilecek cezalar

MADDE 22 – (1) Askeri öğrencilere (...) ^[1] verilebilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre aşağıda belirtilmiştir:

- a) Kınama
- b) İzinsizlik

(2) Kınama cezası; öğrencinin, disiplinsizlik teşkil eden davranışlarda bulunduğu somut olarak tespit edilmesi ve bunun yazı ile bildirilmesidir. **(Ek cümle: 22/1/2015-6586/102 md.)** Bu ceza, disiplin amirleri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye göre verilir.

(3) İzinsizlik cezası; öğrencinin, hafta sonu tatilinden faydalandırılmamasıdır. **(Ek cümle: 22/1/2015-6586/102 md.)** Bu ceza, disiplin amirleri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye göre, öğrenci disiplin kurulları tarafından ise üç hafta sonundan az olmamak üzere altı hafta sonuna kadar (bu süre dâhil) verilir.

[*] 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 102 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "disiplin amirleri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye uygun olarak" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Askeri öğrencilere ceza verilmesini gerektiren disiplinsizlik hâleri

MADDE 23 – (1) Kendilerine kanun, nizam ve emirlerle verilmiş görev ve sorumlulukları yerine getirmeyen veya uyulması zorunlu olan kurallara uymayan veya yasaklanan fiilleri yapan askeri öğrencilere durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre disiplin cezası verilir.

(2) Askeri öğrencilerin disiplinsizlik teşkil edebilecek fiilleri ve bu fiillere verilebilecek disiplin cezalarının türleri ve miktarı, disiplin amirlerinin kimler olacağı, öğrenci disiplin kurullarının kurulması, kurul kararlarına itiraz ve bu kurullara ilişkin diğer hususlar, disiplin puanları, disiplinsizliklerde düşülecek disiplin ceza puanları ile disiplin cezalarına bağlı idari işlemler yönetmelikle tespit edilir. Yönetmelikte aynı tür cezayı gerektiren eylemler bakımından fiillerin nitelikleri göz önüne alınarak farklı disiplin ceza puanları öngörülebilir. [*]

[*] 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 103 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "disiplin amirlerinin kimler olacağı," ibaresinden sonra gelmek üzere "öğrenci disiplin kurullarının kurulması, kurul kararlarına itiraz ve bu kurullara ilişkin diğer hususlar," ibaresi eklenmiştir.

Askeri öğrenciler hakkındaki özel kanun hükümleri

MADDE 24 – (1) Askeri öğrenciler hakkında, bu Kanuna aykırı olmayan özel kanunlarındaki hükümler saklıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Erbaş ve Erler Hakkında Uygulanacak Cezalar ve Cezalandırmayı Gerektiren Disiplinsizlikler

Erbaş ve erler hakkında verilebilecek cezalar

MADDE 25 – (1) Erbaş ve erlere disiplin amirleri tarafından verilebilecek cezalar ağırlık derecesine göre aşağıda belirtilmiştir:

- a) İzinsizlik
- b) İlave hizmet yükleme
- c) Oda hapsi
- ç) Hizmetten men

(2) İzinsizlik, ilave hizmet yükleme ve oda hapsi cezaları disiplin amirleri tarafından; hizmetten men cezası ise disiplin kurulları tarafından verilir.

Disiplin amirlerince verilen disiplin cezalarının yerine getirilme şekilleri

MADDE 26 – (1) İzinsizlik cezası, erbaş ve erin hafta sonu tatilinden faydalandırılmamasıdır.

(2) İlave hizmet yükleme cezası; erbaş ve erin, mesai içinde, mesai sonrasında veya hafta sonu tatil günlerinde, nöbet hizmeti dâhil askeri hizmetlerde veya disiplinsiz davranışının ıslah edilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilen ve bu kapsamda cezayı veren disiplin amirleri tarafından belirlenen bir vazifede aralıklı veya sürekli olarak ve günde sekiz saatten fazla olmamak üzere görevlendirilmesidir.

(3) Oda hapsi cezası; bu amaçla tahsis edilecek hapis odasında yerine getirilir. Hapis odalarının kapısında nöbetçi bulundurulur. Oda hapsi cezası alan erbaş ve erler, cezanın yerine getirilmesi sırasında gerektiğinde askeri hizmetlerde kullanılabilirler. Ceza;

a) Seferberlik ve savaş zamanında, erbaş ve erlere;

1) Disiplin amirleri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye göre verilebilir.

2) Bu Kanuna göre hizmetten men cezası ile cezalandırılmayı gerektiren disiplinsizlik hâllerinde disiplin kurulları tarafından on günden otuz güne kadar verilebilir.

b) Barış zamanında; Türk karasuları dışında bulunan gemilerde görev yapan erbaş ve erlere sadece buralarda buldukları süre içinde işledikleri disiplinsizlikler nedeniyle, disiplin amirleri tarafından 27 nci maddede belirlenmiş olan esaslar çerçevesinde verilebilir.

(4) Hizmetten men cezası; disiplinsizlik yapan erbaş ve erin, bozulan disiplinin yeniden tesis edilmesi amacıyla günlük hizmetten uzaklaştırılmasıdır. Bu ceza, disiplin kurulları tarafından yedi günden az olmamak üzere on beş güne kadar bu süre dâhil, bu Kanunun dördüncü bölümünde yer alan aylıktan kesme ile hizmet yerini terk etmeme cezalarını gerektiren disiplinsizlik hâllerinde verilebilir. Ceza alan erbaş ve erler, ceza süresince mesai çizelgesindeki eğitim faaliyetlerine iştirak ettirilmezler; ancak müşterek idari vazifelerin ifasında veya ihtiyaç duyulan askeri hizmetlerde görevlendirilebilirler.

Disiplin amirlerince cezalandırılacak disiplinsizlikler ve disiplin amirlerinin takdir hakkı

MADDE 27 – (1) İzinsizlik ve ilave hizmet yükleme cezaları; bu Kanunun dördüncü bölümünde yer alan uyarma, kınama veya hizmete kısmi süreli devam cezası gerektiren disiplinsizlik hâlleri ile nitelik ve ağırlıkları itibarıyla bunlara benzer diğer eylemlerin yapılması hâlinde verilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca verilecek disiplin cezalarının türü ve miktarı; erbaş ve erin hizmet ve disiplin safahatı ile eylemin niteliği göz önüne alınarak disiplin amirleri tarafından takdir edilir. Disiplin amirleri, erbaş ve erin olumlu hizmet safahatını dikkate alarak disiplin cezası vermeyebilir.

(3) Hizmetten men cezası veya seferberlik ve savaş hâllerinde disiplin kurulları tarafından oda hapsi cezası verilmesini gerektiren disiplinsizlikler; erbaş ve erin olumlu hizmet ve disiplin safahatı göz önüne alınarak disiplin amirleri tarafından yetkisi dâhilindeki izinsizlik veya ilave hizmet yükleme cezalarından birisi de verilebilir. Bu durumda, erbaş ve erler disiplin kuruluna sevk edilmezler.

(4) Barış zamanında Türk karasuları dışındaki gemilerde herhangi bir disiplinsizlik yapan erbaş ve ere, eylemin niteliği ve disipline olan olumsuz tesiri göz önüne alınarak disiplin amiri tarafından ekli (1) sayılı çizelgeye uygun olarak oda hapsi cezası verilebilir. Verilen bu cezanın karasuları dışında yerine getirilemeyen kısmı ilave hizmet yükleme cezası olarak yerine getirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Disiplin Cezaları Dışındaki İdari Yaptırımlar ve Disiplin Cezalarının Etkileri

Geçici olarak kontrol altına alma tedbiri

MADDE 28 – (1) Ekli (1) sayılı çizelgede oda hapsi cezası vermeye yetkili kılınmış disiplin amirleri, diğer kanunlar ile verilmiş yakalama yetkisi haricinde aşağıdaki durumlardan birisi bulunduğu veya benzer bir amaçla emri altındakileri geçici olarak kontrol altına almaya veya aldırmaya yetkilidir:

- a) Firar veya izin tecavüzünderken yakalanarak birliğine teslim edilenlerin adli makamlar önüne çıkarılması
- b) Kendisine, başkalarına veya çevresine ya da hizmete ait bir eşyaya zarar vereceği açık bir şekilde belli olanların bu durumunun engellenmesi
- c) Ciddi şekilde bozulan disiplinin yeniden tesis edilmesi
- ç) Askeri mahâlde bulunan sarhoş kişinin sarhoşluğun etkisi geçinceye kadar kontrol altında tutulmasının gerekmesi

(2) Kontrol altında bulundurma, bu amaç için hazırlanacak mekânlarda ve yirmi dört saati geçmeyecek şekilde uygulanır. Tedbir süresinin on iki saati geçmesi hâlinde, personelin yakınlarına ve bir üst disiplin amirine disiplin amiri tarafından en kısa sürede bilgi verilir.

(3) Kontrol altına alınan kişi ile ilgili olarak durumun gerektirdiği tedbirler, disiplin amirlerince alınır veya alınması sağlanır.

Geçici olarak görevden uzaklaştırma ve görev yerini değiştirme tedbiri

MADDE 29 – (1) Disiplinsizlik veya suç teşkil edebilecek bir fiili nedeniyle hakkında yapılan inceleme ve araştırmanın emniyetli ve sıhhatli olarak devam etmesi amacıyla, görevi başında kalmasında sakınca görülecek subay, astsubay, (...) uzman erbaş veya sözleşmeli erbaş ve erler idari izinli sayılarak görevinden geçici olarak uzaklaştırılabilir. ^[1]

(2) Geçici olarak görevden uzaklaştırma kararı; sıralı disiplin amirlerinden birisinin veya disiplin soruşturmacılarının teklifi üzerine ya da doğrudan disiplin amiri konumundaki asgari tugay

ve eşiti ile daha üst seviyedeki birlik, karargâh veya kurum amirleri tarafından, on beş iş gününe kadar verilebilir. **(Değişik son cümle: 25/7/2016- KHK-668/4 md.; Aynen kabul: 8/11/2016- 6755/4 md.)** İhtiyaç duyulması halinde bu süre, bu fıkrada yazılı makamlarca bir katına; ilgili bakanın onayı ile de bir yıla kadar artırılabilir.

(3) Görevden uzaklaştırma tedbiri; süresi sonunda başka bir işleme gerek kalmadan ortadan kalkacağı gibi, gerek görülmesi veya görevden uzaklaştırmaya neden olan fiilin herhangi bir suç veya disiplinsizlik teşkil etmediğinin anlaşılması hâlinde kararı veren disiplin amiri tarafından sürenin tamamlanmasından önce de kaldırılabilir. Görevden ayrı kalınan süre hizmetten sayılır. Bu süre içinde ilgili personelin asker kişi sıfatı devam eder, ancak emir veremez.

(4) Yapılan soruşturma sonunda, görevine devam etmesinde kendisi veya birliği açısından sakıncalar bulunduğu karar verilen subay, astsubay, (...) ^[*] uzman erbaş veya sözleşmeli erbaş ve erin başka bir göreve atanması, kısa süreliğine görevden uzaklaştırmaya yetkili makamlar tarafından ilgili personeli atamaya yetkili makama teklif edilebilir. Atamaya yetkili makam tarafından, resen veya yapılan teklifin uygun görülmesi üzerine, ilgili personel zamana bağlı olmaksızın bulunduğu garnizonda veya başka garnizonda durumuna uygun başka bir kadroya ya da komutanlık emrine atanır. ^[*]

[] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 93 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "uzman jandarma," ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanununun 92 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.*

Disiplin cezalarının idari işlemlere etkisi

MADDE 30 – (1) Disiplin cezaları ve diğer idari yaptırımlara ilişkin bilgi ve belgeler, ilgililerin şahsi dosyalarına konularak muhafaza edilir ve kayıt altına alınır.

(2) **(Değişik: 2/1/2017-KHK-681/94 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/93 md.)** Subay, astsubay, uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erlere verilen disiplin cezalarına ilişkin evrakın birer sureti personelin mensubu olduğu kuvvet komutanlıklarına gönderilir.

(3) Disiplin cezaları ve diğer idari yaptırımlar, nitelik ve niceliklerine uygun olarak; personel hakkında yapılacak sicil, terfi, atama, ayırma, ilişik kesme, sözleşme feshi, özellikli görevlere seçim ve benzeri idari işlemlerde göz önünde bulundurulur.

Disiplin kurulları tarafından verilen cezaların idari etkileri

MADDE 31 – (1) Disiplin kurulları tarafından verilen hizmetten men cezası ile oda hapsi cezaları, yedek subaylar ile erbaş ve erlerin askerlik hizmet sürelerine eklenir ve bu kişiler o süre kadar geç terhis edilir. Hizmet süresini uzatma sonucunu doğuran cezalar ilgilinin askerlik şubesine bildirilir.

(2) Yükümlülük süresinin uzaması hâlinde, personele özlük hakları, statüsüne uygun olarak ödenmeye devam olunur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Disiplin Kurulları ve Disiplin Subayı

Kuruluş

MADDE 32 – (1) **(Değişik: 2/1/2017-KHK-681/95 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/94 md.)** Bu Kanunla verilen görevleri yapmak üzere, asgari tugay (Deniz ve Hava Kuvvetlerinde eşidi) veya ihtiyaç duyulması hâlinde daha alt seviyedeki birlik, karargâh ve kurumlarda bir disiplin kurulu teşkil edilir.

(2) Disiplin kurullarının teşkil edileceği birlik, karargâh ve kurumlar, hizmet ihtiyacı göz önüne alınarak ilgili kuvvet komutanlıkları (...) ^[*] tarafından belirlenir. Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığına doğrudan bağlı birlik, karargâh ve kurumların hangisinde disiplin kurulları teşkil edileceği Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı tarafından belirlenir. ^[*]

(3) Aynı garnizonda; birden fazla disiplin kurulu kurulması gereken kıta komutanlığı, karargâh ve kurum amirlikleri bulunursa, yeteri kadar disiplin kurulu kurulması ile yetinilebilir.

(4) **(Değişik: 2/1/2017-KHK-681/95 md.; Aynen kabul:1/2/2018-7073/94 md.)** Disiplin kurullarının yetki alanı ilgili kuvvet komutanlıkları tarafından belirlenir. Birden fazla kuvvete mensup birliklerin bulunduğu garnizonlardaki görev ve yetkiye ilişkin hususlar ilgili kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Milli Savunma Bakanlığınca belirlenir.

[*] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 95 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanununun 94 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Disiplin kurullarının oluşumu

MADDE 33 – (1) Disiplin kurulları; asgari binbaşı rütbesinde bir başkan ile meslekte beş yılını tamamlamış, başkandan kıdemsiz bir subay ve bir astsubay üye olmak üzere, disiplinsizlik yapan personelin astı olmayan toplam üç kişiden oluşur. Kurulun başkan ve üyeleri teşkilatında kurulduğu komutan veya askeri kurum amiri tarafından her yılın aralık ayında bir yıllığına görevlendirilir. Kurul üyeleri, zorunlu nedenler hariç görev süresi içinde değiştirilmezler. Görev süresi bitenler yeniden görevlendirilebilir.

(2) Başkan veya üyelerin olmadığı zamanlarda görev yapmak üzere asıl üye sayısı kadar yedek üye bulunur. Başkanın olmadığı zamanlarda en kıdemli üye başkan olur. Başkan ve üyeler tahkikat süresi içinde disiplinsizlik yapan personelin ve birbirlerinin en yakın amiri olamazlar.

(3) Subayların tahkikatında astsubay üye yerine görev yapmak üzere ayrıca bir subay üye belirlenir ve görevlendirilir. Disiplinsizlik yapanın astı konumunda olan üyelerin yerine yedek üyelerden, yedek üyeler arasında da uygun nitelikte personel bulunmuyor ise birlik veya kurum içerisinde geçici görevlendirme yapılır.

(4) Disiplin kurullarının yetkisine giren birliklerde bu Kanunda yazılı nitelikte başkan ve üye yoksa veya mevcut olanların görevlerini yapmalarına kanuni engeller bulunursa, uygun nitelikte başkan ve üyelerin seçimi ve görevlendirmesi için en yakın kıta komutanı veya askeri kurum amirine başvurulur.

Disiplin kurullarının rütbe yönünden yetkisi

MADDE 34 – (1) Teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutan veya askeri kurum amiri hakkındaki disiplin tahkikatı bir üst komutanlık veya askeri kurum amiri teşkilatında kurulan disiplin kurulunda yapılır. Ancak general ve amiraller hakkındaki tahkikat Genelkurmay Başkanlığı Disiplin Kurulunda yapılır.

Disiplin subayı ^[*]

MADDE 35 – (Değişik: 20/11/2017-KHK-696/115 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/107 md.)

(1) Teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutanlıklar veya askeri kurum amirlikleri ile Milli Savunma Bakanlığında bir disiplin subayı bulunur.

(2) Disiplin subayı, hukuk sınıfına mensup subaylar arasından atanır.

(3) Hukuk sınıfına mensup subaylar arasından atanmış disiplin subayının bulunmaması yahut görevini yapmasını engelleyici sebeplerin bulunması halinde, disiplin subaylığı görevi atama veya görevlendirme suretiyle diğer sınıflara mensup subaylar tarafından yapılır. Atama yapılmaması hallerinde disiplin subayı, teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutan veya askeri kurum amiri ile Milli Savunma Bakanı tarafından kıtada en az bir yıl hizmet görmüş olan ve taksirli suçlar dışında bir suçtan hükümlü bulunmayan subaylar arasından görevlendirilir.

(4) İhtiyaç duyulması halinde bir subay veya astsubay disiplin subayı yardımcısı olarak görevlendirilebilir veya atanabilir. Ayrıca disiplin subaylıklarında ve disiplin kurullarında yazı işleri müdürlüğü ve tutanak kâtipliği yapmak üzere yeteri kadar personel de görevlendirilir.

(5) Teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutan veya askeri kurum amiri;

a) Subay ve astsubaylar dışındaki asker kişilerle ilgili 37 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki onay yetkisi ile 42 nci maddenin birinci fıkrasındaki itiraz yetkisini,

b) 37 nci maddenin dördüncü fıkrasındaki yetkisini,

hukuk hizmetleri başkanı veya birim amirine yazılı olarak devredebilir.

[*] 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 115 inci maddesiyle bu maddenin “Disiplin subayı, niteliği ve görevleri” olan başlığı metne işlendiği şekilde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanununun 107 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Disiplin kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 36 – (1) Disiplin kurulu, bu Kanunda belirtilmiş diğer görevlerinin yanı sıra;

a) Disiplin amirlerince sevk edilmesi hâlinde; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erlerin hizmet yerini terk etmeme cezası gerektiren

disiplinsizliklerine ilişkin tahkikatı yapmak veya yaptırmak ve hizmet yerini terk etmeme cezası ile cezalandırmakla,

b) Disiplin amirlerince sevk edilmesi hâlinde; erbaş ve erlerin hizmetten men cezası gerektiren disiplinsizliklerine ilişkin tahkikatı yapmak veya yaptırmak ve hizmetten men cezası ile cezalandırmakla,

görevli ve yetkilidir.

(2) Seferberlik ve savaş hâli müddetince işlenen ve disiplin kurullarının görevine giren disiplinsizliklere; hizmet yerini terk etmeme veya hizmetten men cezası yerine, aynı esaslarla ve bu Kanunda belirlenen sürelerle oda hapsi cezası verilir.

(3) Disiplin kurulu, yapacağı tahkikatın her safhasında istem üzerine veya gerek görmesi durumunda; ilgililerin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kıta, karargâh, kurum veya amirlerden bilgi almaya, belge istemeye, tanık ve bilirkişi dinlemeye, keşif yapmaya, hâkim veya savcı kararı gerektirmeyen durumlarda kriminal inceleme yaptırma da dâhil olmak üzere, tahkikatı aydınlatacak her türlü idari işlemi yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Yapılacak tahkikat usulü

MADDE 37 – (1) Disiplin kuruluna sevk edilmesi gereken disiplinsizliklere ilişkin disiplin soruşturma evrakı, disiplin amiri kanaat raporu da eklenerek yetkili disiplin kurulunun bulunduğu yerdeki disiplin subaylığına, disiplinsizliğin öğrenilmesinden itibaren en geç otuz gün içinde gönderilir.

(2) Disiplin subayı tarafından yapılan inceleme sonunda;

a) **(Değişik: 20/11/2017-KHK-696/116 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/108 md.)** Bir suçun işlendiğinin tespit edilmesi halinde dosyanın bir suretinin ilgili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesine,

b) Disiplin kurulunun görev alanına girmeyen bir disiplinsizlik tespit edilmesi hâlinde, gerekçesi ile birlikte evrakın ilgili disiplin amirine iade edilmesine,

teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutan veya askeri kurum amirinin onayıyla karar verilir.

(3) Dosyanın disiplin kurulunda görüşülmesine teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutan veya askeri kurum amirinin onayıyla karar verilmesi hâlinde; disiplinsizlik yapan personele, hakkında iddia olunan hususlar, dosyanın disiplin kurulunda görüşülmesinden önce disiplin subayı tarafından hazırlanacak bir yazı ile bildirilir.

(4) Disiplin kurulu, gerekli tebligatların ve hazırlığın yapılmasının ardından teşkilatında kurulduğu komutan veya amirin emri ile toplanır.

(5) Disiplin kuruluna sevk edilen personel; tahkikatın gizliliğini, üçüncü şahıs ve makamların özel bilgileri ile şeref, haysiyet ve güvenliğini, gizli ve özel nitelikteki bilgileri korumaya yönelik olanların dışındaki soruşturma evrakının tamamını inceleme, tanık dinletme ve disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak savunma yapma hakkına sahiptir.

(6) Tahkikat ile ilgili disiplin kurulu toplantılarında disiplin subayı ile tutanak kâtibinin bulunması şarttır.

(7) Tahkikat ile ilgili oturumların yönetimi ve disiplininin sağlanması disiplin kurulu başkanına aittir.

Tahkikat sonucu verilecek karar

MADDE 38 – (1) Disiplin kurulu tahkikat sonucunda; disiplin cezası verilmesine yer olmadığına veya disiplin cezası verilmesine yahut kurulun yetkisizliğine karar verebilir.

(2) Yapılan tahkikat sonucunda fiilin disiplin kurulunun görev alanına giren başka bir disiplinsizlik teşkil ettiği anlaşılırsa buna uygun olarak disiplin cezası tayin edilir.

(3) Disiplin kurullarında kararlar oy çokluğu ile alınır. Oylar dağılırsa, hakkında tahkikat yapılanın en çok aleyhinde olan oy, çoğunluk elde edilinceye kadar kendisine daha yakın olan oya tabi olur.

(4) Disiplin kurulu kararlarının gerekçesinde, disiplinsizliğin oluştuğunu veya oluşmadığını gösteren unsurlar ile ceza miktarının tayininde esas alınan hususlar gösterilir. Karar, başkan ve üyeler tarafından imzalanır ve ilgililere tebliğ edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Zamanaşımı, Savunma Hakkı, Disiplin Cezalarına İtiraz, İdari ve Yargısal Denetim ile Cezanın Yerine Getirilmesi

Zamanaşımı

MADDE 39 – (1) Disiplin amirleri tarafından, disiplinsizliğin kendileri tarafından öğrenilmesinden itibaren bir ay ve her hâlde disiplin cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl geçtikten sonra disiplin cezası verilemez. Fiil, inceleme ve araştırma yapmayı gerektirmiş ise, bir ay içerisinde inceleme ve araştırmaya başlanmış olmak ve altı ayı geçmemek kaydıyla, inceleme ve araştırma için geçen süre bir aylık süreye dâhil edilmez.

(2) Disiplin kurullarında yapılan tahkikatlarda, fiilin disiplin amiri tarafından öğrenilmesinden itibaren altı ay ve her hâlde disiplin cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl geçtikten sonra disiplin cezası verilemez.

(3) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezasını gerektirecek durumun oluştuğunun disiplin amirleri tarafından tespit edilmesinden itibaren bir yıl ve her hâlde disiplin cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlendiği tarihten itibaren beş yıl geçtikten sonra aynı sebeple yüksek disiplin kurulu tarafından ceza verilemez.

(4) Fiilin disiplin cezasını gerektirdiği savcılık, mahkeme, disiplin kurulu tarafından anlaşılırsa, yukarıdaki fıkralarda belirtilen zamanaşımı süreleri, bu konu ile ilgili karar veya hükmün kesinleşerek evrakın yetkili makama iade edildiği tarihten itibaren başlar.

(5) Fiilin hatalı olarak vasıflandırıldığı veya düzeltilebilir bir şekil noksanlığı bulunduğu gerekçeleriyle disiplin cezasının mahkeme tarafından iptal edilmesi durumunda, kararın kesinleştiği tarihteki yetkili disiplin kurulu veya disiplin amiri, kararın tebliğinden itibaren ceza verme yetki ve sorumluluğu kapsamında yeniden değerlendirme yapar.

Savunma hakkı

MADDE 40 – (1) Bu Kanunun 13 üncü maddesinin altıncı fıkrasında düzenlenen istisna haricinde disiplin amirleri veya disiplin kurulları tarafından savunma alınmadan disiplin cezası verilemez.

(2) (**Değişik: 22/1/2015-6586/105 md.**) İsnat olunan hususlar ile savunma için verilen süre açıkça ve yazılı olarak ilgiliye bildirilir. Yüksek disiplin kurulunun görevine giren disiplinsizliklerde verilecek savunma süresi üç iş gününden, diğer disiplinsizliklerde ise iki iş gününden az ve her hâlde beş iş gününden fazla olamaz. Savunması istenen kişinin talebi hâlinde ilave savunma süresi verilebilir. Ancak, ilk verilen savunma süresi ile ilave verilen savunma süresinin toplamı beş iş gününü geçemez. Verilen süre içinde savunmasını yapmayan personel savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Disiplin amirleri tarafından verilen cezalara itiraz ve cezanın kesinleşmesi ^[*]

MADDE 41 – (1) Disiplin amirleri tarafından verilen disiplin cezalarına karşı, cezanın tebliğ edilmesinden itibaren iki iş günü içinde itiraz edilebilir. İtiraz, bir üst disiplin amirine yazılı olarak yapılır. Süresi içinde itiraz edilmez ise ceza kesinleşir. ^[*]

(2) Cezanın tebellüğünden kasıtlı olarak imtina edilmesi hâlinde bu durum en az iki imzalı bir tutanakla tespit edilir. Tutanağın tutulduğu tarih tebliğ tarihi sayılır.

(3) İtiraz, yetkili üst disiplin amiri tarafından üç iş günü içinde karara bağlanır. İlave inceleme yapılmasının gerekli olduğu durumlarda bu süre bir katına kadar uzatılabilir. ^[*]

(4) İtiraz haklı görülürse, itirazı inceleyen üst disiplin amiri verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilir. İtiraz haklı görülmez ise ret olunur. Karar itiraz edene tebliğ edilerek kesinleşir.

^[*] 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 106 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “üç” ibaresi “iki”, üçüncü fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

Disiplin kurulu kararlarına karşı itiraz ve cezanın kesinleşmesi

MADDE 42 – (1) Disiplin kurulu tarafından verilen kararlara karşı tebliğinden itibaren beş iş günü içinde, teşkilatında disiplin kurulu kurulan komutan veya askeri kurum amiri ile hakkında karar verilen kişi tarafından bir üst komutanlığın disiplin kuruluna iletilmek üzere itiraz edilebilir. Süresi içinde itiraz edilmez ise ceza kesinleşir.

(2) Millî Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı teşkilatında kurulan disiplin kurulunun kararlarına karşı yapılan itirazı, hükme katılanlardan daha kıdemli olan başkan ve üyelerden kurulan yeni bir kurul inceler. Ancak, uygun nitelikte başkan ve üye bulunmazsa, en

yüksek komuta makamından itibaren sıra ile aşağı derecedeki komuta mevkilerinde bulunan subaylar başkan ve üye olarak görevlendirilir.

(3) İtiraz üzerine üst komutanlık disiplin kurulunun disiplin subayı, dosyanın kendisine ulaşmasından itibaren beş iş günü içinde gerekli incelemeyi yapar ve mütalaası ile birlikte dosyayı disiplin kuruluna sevk eder. Disiplin kurulu en geç on iş günü içinde dosyayı inceleyerek kararını verir. Üst komutanlık disiplin kurulu gerekli gördüğü tahkikatın yapılmasını isteyebilir veya tahkikatı kendisi yapabilir. Bu hâlde tahkikat için geçecek süre on iş günlük süreye dâhil değildir.

(4) Üst komutanlık disiplin kurulu itirazı yerinde görürse yeni kararı kendisi verir. Aksi hâlde itirazı reddeder. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Yargı denetimi

MADDE 43 – (1) Yüksek disiplin kurulları tarafından verilen Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezaları ile subay, astsubay, (...) ^[1] uzman erbaş ile sözleşmeli erbaş ve erler hakkında disiplin amirleri veya disiplin kurulları tarafından barış zamanında verilmiş olan aylıktan kesme, hizmet yerini terk etmeme ve oda hapsi cezalarına karşı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde iptal davası açılabilir. ^[1]

(2) Dava açma süresi, cezanın kesinleşmesinden itibaren başlar. Ancak Türk karasuları dışındaki gemilerde verilen cezalarda, dava açma süresi geminin bağlı bulunduğu üsse/limana dönmesiyle başlar. ^[2]

[1] 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 96 ncı maddesiyle bu fıkrada yer alan "uzman jandarma," ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 95 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[2] 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 107 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "karasuları dışında işlemez" ibaresi "geminin bağlı bulunduğu üsse/limana dönmesiyle başlar" şeklinde değiştirilmiştir.

Cezanın yerine getirilme zamanı

MADDE 44 – (1) Disiplin cezaları kesinleşmesini müteakip yerine getirilir.

(2) Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası hariç olmak üzere zorunluluk hâllerinde cezanın yerine getirilmesinin sonraya bırakılmasına veya ara verilerek yerine getirilmesine disiplin amirleri tarafından karar verilebilir. Ancak bu süre hiçbir şekilde cezanın kesinleşmesinin ardından bir yılı geçemez. Cezanın sonraya bırakılmasına karar verilmesi cezaya bağlı idari işlem ve sonuçları ertelemeyiz.

ONUNCU BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 45 – (1) (16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(2) (21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(3) (22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(4) (4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(5) (16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(6) (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(7) (4/7/1972 tarihli ve 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(8) (17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(9) (18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(10) (28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(11) (24/5/1989 tarihli ve 3563 sayılı Harp Akademileri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(12) (13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(13) (10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 46 – (21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 47 – (21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Diğer kanunlardaki hükümler

MADDE 48 – (1) Barışta; diğer mevzuatta 477 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna, disiplin mahkemelerine yapılan atıflar ise disiplin kurullarına yapılmış sayılır.

Yönetmelik

MADDE 49 – (Değişik: 2/1/2017-KHK-681/97 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/96 md.)

(1) Disiplin soruşturması ve tahkikat usul ve esasları, disiplin cezalarının verilmesi ve yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasına yönelik diğer hususlar Milli Savunma Bakanlığıınca çıkarılan yönetmelikler ile düzenlenir.

Erbaş ve erler tarafından uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılması

EK MADDE 1 – (22/1/2015-6586/108 md.)

(1) Erbaş ve erlerden uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanan veya bulandıran, kullanılması maksadıyla başkalarına veren, kullanımını kolaylaştırmak için donanım veya malzeme sağlayan veya kullanılmasını özendirilenlere bu Kanundaki hükümlere göre disiplin kurulları tarafından on günden az olmamak üzere yirmi güne kadar (bu süre dâhil) hizmetten men cezası verilir.

(2) 5 inci madde uyarınca disiplin amirince düzenlenecek ve yetkili savcılığa gönderilecek adli soruşturma dosyası üzerine uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı madde kullanımının tespitine yönelik rapor, yetkili savcılıktan istenir ve disiplin kurulu dosyasına konulur.

Geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yerine getirilmekte olan oda ve göz hapsi cezalarının infazına derhâl son verilir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; disiplin mahkemelerinde bulunan ve kararı kesinleşmemiş dosyalar otuz gün içinde disiplin amirine iade edilir. Disiplin amiri, bu Kanun hükümleri çerçevesinde yeniden değerlendirme yapar. Bu kapsamda yapılacak değerlendirmeler açısından zamanaşımı, fiilin 477 sayılı Kanun uyarınca tabi olduğu zamanaşımı süresini aşamaz.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte devam etmekte olan disiplin soruşturmaları hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kurulu bulunan disiplin mahkemeleri, 49 uncu maddede öngörülen yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar disiplin kurulu olarak bu Kanun hükümlerine göre faaliyetlerine devam eder. Söz konusu yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 926 sayılı Kanunun, bu Kanunun 45 inci maddesinin altıncı fıkrasının (c) bendi ile yürürlükten kaldırılan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erler hakkında daha önceden verilmiş cezaların değişmesi ve yerine getirilmesi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Her bir disiplin suçu, disiplin kabahati ve disiplin tecavüzü için ayrı ayrı dikkate alınmak üzere; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce görevdeki subaylar, astsubaylar, uzman jandarmalar, uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erler hakkında disiplin mahkemeleri ve disiplin amirlerince verilen uyarı cezaları uyarma cezasına, aylık kesilmesi cezaları aylıktan kesme cezasına, oda ve göz hapsi cezaları ise aynı sürelerde hizmet yerini terk etmeme cezasına dönüştürülür ve kayıtlarda buna göre düzeltmeler yapılır.

Askeri öğrenciler hakkında daha önceden verilmiş cezaların değişmesi ve yerine getirilmesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Her bir disiplin suçu, disiplin kabahati ve disiplin tecavüzü için ayrı ayrı dikkate alınmak üzere; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce disiplin mahkemeleri ve disiplin amirleri tarafından verilen uyarı cezaları kınama cezasına, oda hapsi cezaları ise ceza süresinin yarısı kadar izinsizlik cezasına dönüştürülür ve kayıtlarda buna göre düzeltmeler yapılır. Sadece cezanın yerine getirilmesinde dikkate alınmak üzere, on iki günün üzerindeki oda hapsi cezaları altı hafta sonu izinsizlik cezası sayılır.

(2) 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen yönetmelik yayımlanıncaya kadar, askeri öğrenciler hakkında ceza puanları hariç olmak üzere ilgili mevzuatlarında yer alan uyarı cezaları kınama, oda hapsi cezaları ise ceza süresinin yarısı kadar izinsizlik cezası olarak uygulanır.

Erbaş ve erler hakkında daha önceden verilmiş cezaların değişmesi, yerine getirilmesi ve yükümlülük süresine etkileri

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Her bir disiplin suçu, disiplin kabahati ve disiplin tecavüzü için ayrı ayrı dikkate alınmak üzere; silah altındaki erbaş ve erler hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce disiplin amirleri tarafından verilen oda hapsi cezaları ceza süresinin yarısı kadar izinsizlik cezasına, sıra harici hizmet cezaları ceza süresinin yarısı kadar ilave hizmet yükleme cezasına dönüştürülür. On dört günün üzerindeki oda hapsi cezaları yedi hafta sonu izinsizlik cezası sayılır.

(2) Her bir disiplin suçu için ayrı ayrı dikkate alınmak üzere, erbaş ve erler hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce disiplin mahkemeleri tarafından verilmiş oda hapsi cezaları hizmetten men cezasına dönüştürülür. On beş günün üzerindeki oda hapsi cezaları on beş gün hizmetten men cezası sayılır.

Disiplin cezalarının etkisi

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce disiplin mahkemeleri tarafından yedek subaylar ile erbaş ve erlere verilmiş ve infazı tamamlanmış olan cezalar ve yukarıdaki geçici hükümlere göre infazı tamamlanan oda hapsi cezaları, askerlik hizmet süresinden sayılmaz ve bu kişiler her bir disiplin suçu için en fazla on beş gün olmak üzere infaz edilen süre kadar geç terhis edilirler.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce disiplin amirleri veya disiplin mahkemeleri tarafından verilmiş ve infaz edilmiş disiplin cezalarına bağlı olarak yapılmış idari işlemler aynen muhafaza olunur.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan disiplin cezaları, bu Kanunun 21 inci maddesi kapsamındaki puanlandırmada dikkate alınmaz.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) Sayılı Disiplin Amirlerinin Ceza Yetkilerini Gösteren Çizelge

	Uyarma	Kınama	Hizmete kısmi süreli devam	Aylıktan kesme	Hizmet yerini terk etmeme	İzinsizlik		İlave hizmet yüklemesi	Oda hapsi (Savaşta veya barışta yalnızca karasuları dışındaki gemilerde)	
Cezalandırılacak personelin rütbesi ----- Ceza verecek rütbe ve makam	As. Öğr. ve Erb./Er hariç herkese	Sb., Astsb., Uzm. J., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er ile As. Öğr.	Sb., Astsb., Uzm. J., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er	Sb., Astsb., Uzm. J., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er	Sb., Astsb., Uzm. J., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er	As. Öğr.	Erb./Er	Erb./Er	Sb., Astsb., Uzm. J., Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Er	Erb./Er
Uzm. Erb., Söz. Erb. ve Erb. (Müfrez görev yaptıkları sürece)	-	-	-	-	-	-	1 hafta sonu tatili	1 gün	-	-
Uzm. J., Asteğmen, Teğmen, Astsb. Çvş., Astsb. Kd. Çvş.	Verebilir	Verebilir	-	-	-	1 hafta sonu tatili	2 hafta sonu tatiline kadar	2 güne kadar	-	1 gün
Astsb. Çvş. ve Astsb. Kd. Çvş. hariç astsubaylar ile üsteğmen ve yüzbaşı	Verebilir	Verebilir	2 güne kadar	1/20'ye kadar	1 gün	2 hafta sonu tatiline kadar	3 hafta sonu tatiline kadar	5 güne kadar	1 gün	3 güne kadar
Bnb., Yb.	Verebilir	Verebilir	4 güne kadar	1/16'ya kadar	2 güne kadar	3 hafta sonu tatiline kadar	4 hafta sonu tatiline kadar	8 güne kadar	3 güne kadar	7 güne kadar
Albay	Verebilir	Verebilir	6 güne kadar	1/12'ye kadar	2 güne kadar	4 hafta sonu tatiline kadar	5 hafta sonu tatiline kadar	10 güne kadar	5 güne kadar	10 güne kadar
Tümg./Tüma., Tuğg./Tuğa.	Verebilir	Verebilir	8 güne kadar	1/10'a kadar	3 güne kadar	5 hafta sonu tatiline kadar	6 hafta sonu tatiline kadar	12 güne kadar	7 güne kadar	12 güne kadar
Korg./Kora. ve üstü, Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı	Verebilir	Verebilir	10 güne kadar	1/8'e kadar	3 güne kadar	6 hafta sonu tatiline kadar	7 hafta sonu tatiline kadar	14 güne kadar	8 güne kadar	14 güne kadar

(2) Sayılı Disiplin Ceza Puanlarını Gösteren Çizelge

CEZANIN CİNSİ	CEZA PUANI
Uyarma	1
Kınama	1,5
Hizmete kısmi süreli devam	2
Aylıktan kesme	3
Hizmet yerini terk etmeme (Disiplin amiri tarafından verilen)	3,5
Hizmet yerini terk etmeme (Disiplin kurulu tarafından verilen)	4,5
Oda hapsi (Disiplin amiri tarafından verilen)	4
Oda hapsi (Disiplin kurulu tarafından verilen)	4,5